

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Vsurpatio Romanorum, quæ Mosis politiam everterat, à Christo confirmata. De tributis, & de censu Iudæorum, aliqua nondum accuratè explicata. Vnde sententiâ Christi, potestas Cæsaris in Iudæa quoad ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

divino imperio à Mose institutus est, Iudices à Mose & Davide *Dij* vocantur, & judicia dicuntur *Iudicia Dei*; qui non Principis vice, ut in ceteris imperiis, sed divinâ judicabant. Pontifex sapissime in Confessum illum adscisceretur, si aliâ sapientiâ polleat. Alioqui, nisi à Collegio admittus fuisset, judicia rerum nec sacrarum nec civilium attingebat. Et ut nostris verbis res Iudaicas explicem, quæ erant *ordinis* exequabatur, non quæ *iurisdictionis*. Quod autem dixi de Rege iudicium tulisse magnum Synedrion, non ita intelligendum est, ac si de ejus capite ac dignitate judicaret, cum solius Dei iudicio ea in parte subjaceret, ut è Davide notant veteres; sed de violata lege, cujus pœna erat furtium privata castigatio, eo tamen modo infligenda quem ipse Rex damnatus ad illud *ἐπιμύριον* ecclesiasticum præscripsisset. Quod penitentia genus illi responderet quam hodie *Disciplinam* voce octingentis abhinc annis in eum sensum usurpata vocamus. Pontifex autem non solum eodem ritu cædi, sed etiam capitis damnari à Synedrion poterat.

III. Duo Consilia, præter illud magnum, Hierosolymæ confidebant, quemadmodum & in ceteris Iudææ oppidis, è viginti-tribus Assessoribus composita, qui de capite & fortunis civium judicabant; exceptis causis illis quæ ad magni Sanedrion confessum referebantur, duorumque generum erant, ut dixi, tum sacrarum rerum, tum civilium disceptationi accommodatæ. Rex in Senatuum quidem illum non cooptabatur, ne suffragiorum libertatem præsentia sua infringeret; sed eum in rebus arduis consulerebat. Hoc est quod inter Mosis instituta Iosephus posuit: *Nihil agat Rex nisi de Pontificis & Senatorum sententia*. Itaque, ut initio monui, regnum Iudæorum sacerdotale fuit; id est, ejus cura tum iniis quæ religionem & ceremonias respiciunt, tum quæ civilium rerum administrationem, viris lectissimis tam è Levitico genere quàm è ceteris tribubus, fuit commissa; sola belli gerendi & regni constituendi ratione excepta, quæ Regi; excepto quoque sacrificiorum ministerio, quod Pontifici, Sacerdotibus, & Levitis præcipuo jure competebar. Sanè in secundo Chronicorum libro Iosaphatus Rex, cum Zebadiam iis negotiis præficiat quæ ad Regem atque ad populum Iudææ pertinebant, etiam Levitas ei adjungit, qui in partem curarum veniant. Et multo ante illum, David Rex Hafabæ, & Ieræ, eorumque agnatis, qui Levitæ erant, imperium & potestatem in tribus Benjamin, Simeonis, Iudæ, Ruben, Gad, & dimidiam

tribum Manassis dedit, atque res tam divinas quàm regias gubernare iussit.

IV. Post urbis templique restaurationem, imperium quod penes Davidis posteros fuerat, gens Levitica primùm Pontificis nomine, deinde Principis sub Machabæis assumpto, usurpavit. Aristobulus, posito Principis nomine, Regem se tulit. Ita tandem post Sedeciam extinctum Reges iterum Iudææ accepit, sed Levitas, quorum ultimus Antigonus fuit. Herodes Idumæus regnum à Romanis tenuit; & extincto Assamonæorum sanguine, repressisque septuaginta senibus, patria Iudæorum instituta imminuit. Itaque quæ de Consilij magni seu Synedrion auctoritate dicta sunt, ad eam tempestatem referre oportet, cum Iudæa nondum Romanum victorem acceperat. Multa enim Gabinius Proconsul Syriæ, cujus accessio erat Palæstina, retinendæ dominationi refixit; Synedrionque viribus dissipatis, quinque Synedrion pari auctoritate in totidem oppidis constituit. Quin & Iudæam in provinciæ formulam redactâ, quod tentatum ab Herode fuerat, post relegationem Regis Archelai est peractum; scilicet, ut imperium totius Palæstinae optimo jure esset penes Cæsarem. Quod relictum fuit Synedrion Hierosolymitano, in quæstionibus legis discutiendis versabatur; non autem in negotiis publicis dirimendis, quæ potestas fuit penes procuratores Cæsaris & Proconsules.

V. Ex iis quæ dicta sunt juxta Iosephi & Mosis Maimonidis fidem, egregie illustratur vis illius effecti quod Dominus noster morosis illis Iudæis pronuntiavit: qui subdole agentes, querebant an censum liceret pendere Cæsari. Aut enim neglecto jure quod Republica Iudæorum à Mose erat comparatum, de pietate erga patrias leges apud imperitam plebem periclitabatur; aut reus majestatis Cæsareæ fiebat, si de restituendo imperio à multis annis lapsò cogitaret. Illud enim Phariseorum propositum fuisse existimo, (ut paucis sententiam meam in re alioqui involuta aperiam) non solum quærere an tributa pendenda essent, sed an liceret censum solvere Cæsari, hæcque solutione profiteri summum in Iudæam imperium esse penes Cæsarem. Infrunita enim & intempestiva fuisset hæc percontatio, an liberum esset Iudæis tributorum pensatione defungi, cum ab ipsis Alexandri temporibus nunc Syriæ Regibus, nunc Romanis tributata pependissent. Sanè cum Alexandro Magno Iaddus Pontifex fœdus pepigit, ea lege, ut septimus quisque annus à tributorum exactione excusaretur,

Vulturnus Schi-
cardus de regio
Hebrææ. c. 1.

Iosephus, *ἡρασιμὸν*
ὅτι καλεῖται βασι-
λίαν ὀνόματι τῶν
ἀρχιερέων, ἃ τῶν
πῶν, ἡρασιμὸν ὀνο-
μάσθηται.

1. Chron. 19. & 41.

Mach. 10. 11. &
10. 12. 13. 14. 15. 16.
17. 18. 19. 20. 21. 22.
23. 24. 25. 26. 27.
28. 29. 30. 31. 32.
33. 34. 35. 36. 37.
38. 39. 40. 41. 42.
43. 44. 45. 46. 47.
48. 49. 50. 51. 52.
53. 54. 55. 56. 57.
58. 59. 60. 61. 62.
63. 64. 65. 66. 67.
68. 69. 70. 71. 72.
73. 74. 75. 76. 77.
78. 79. 80. 81. 82.
83. 84. 85. 86. 87.
88. 89. 90. 91. 92.
93. 94. 95. 96. 97.
98. 99. 100.

nullaque vis inferretur patrii legibus, teste Iosepho. Per Pompeium deinde vectigales facti sunt Romanis Iudæi, sed anni septimi indulgentiam eis concessit Iulius Cæsar, ad exemplum Alexandri. Pulsis Assamonæis, Herodem Iudæis Regem imposuit Augustus; non omiſſa tributorum exactiōe, quæ à tot annis sine querela tolerata erant, Iudæorum legitimis Regibus horum munere functioni non renitentibus. Imò verò, ut rectè observavit Hieronymus, *Cæsar Augustus Herodem filium Antipatri alienigenam, & profelytum, Regem Iudæis constituerat, qui tributis præſſet, & Romano pareret imperio.* Quare non est quòd viri docti lætionem Appiani sollicitent, cum scribit ab Antonio ad bellum Parthicum se accingente constitutos fuisse Reges Ponti, Pisidiæ, & Ciliciæ, & Herodem Idumæorum, ἐπι φέρους πρὸς Ἰουδαίους, sub conditione pendendi certi tributi. Etsi enim Herodes optimo jure regnum Iudæorum obtineret, ἀνεπίδουτος ἐστὶν, & ab eo nulla exigi posset administrationis ratio, eò quòd, ut rectè monet Antonius, concessa dignitate & auctoritate regia, illius etiam usus concessus videatur, hoc non impedit quin antiqua vectigalia tempore Assamonæorum Regum constituta, exsolvenda essent Cæsari à Iudæis, urgente Herode per apparatus & milites suos. Vnde tributorum exactores *Herodiani* dicti in Evangelio, etiam post obitum Herodis. Tandem Archelao Rege Herodis filio in exilium pulso, bona ejus filco adjudicata sunt, Iudæaque in provinciam redacta, Syriæ accessio fuit, & Cæsari attributa. Tunc Iudæi capite censu sunt, teste Hieronymo, integrumque Regis imperium in Cæsarem translatum. Quirinus enim Syriæ præses novum censum egit in Iudæa, tributa agris imposita auxit, & capitatum didrachmum indixit. De utraque functione capiendus Appiani locus in Syriacis, qui durior in Iudæo fuisse capitatiōem scribit, præ tributis quæ à facultatibus exigebantur: *Ἐν Ἰουδαίῳ ἀπασιν ὁ φέρου τῶν σωματικῶν βαρύτερος ἢ ἄλλης τῆς ἐξουσίας.* Censu specialiter dicebatur nummus solvendæ capitatiōi, apud Hefychium: *Κίνσος εἶδος νομισματός ἑπιμεφαλῆς.* Apud Iudæos didrachmum seu semisiclus pro capitatiōe pendebatur Cæsari; ut docet unice locus ille apud Matthæum, ubi Christus pro se & Petro staterem seu quatuor drachmas solvit didrachmi exactoribus. Interrogatio enim Christi, à quibus Reges terræ accipiant tributum, satis evincit didrachmum illud pertinuisse ad functiones publicas, non autem ad capitatiōem illam sacram

semisicli seu didrachmi, qua quotannis Templo inferenda erat ex lege Mosis. Ad hujus exemplum constitutus est Censu Cæsarianus, qui propriè dictus Censu, unde pecunia, quæ capitatiō præstatur, *Numisma Censu* dicitur in Evangelio. non quasi aliquod peculiare monetæ genus ad Censu solutionem cuderetur, sed quòd pecunia Cæsaris nomine percussa in eam rem impenderetur. In hoc negotio tria occurrunt quæ nova & acerbissima Iudæis videbantur. Primum est, non tributi solutiō, quæ solennis erat Iudæis ex quo vectigales exteris esse cœperunt, sed ejus incrementum, & pensitatio censu per capitatiōnem, quæ visa est imminuere libertatem personarum, quam inviolatam hucusque conservaverant. Secundum, Regni Iudæici extinctiō, quòd à Iudæis translatum est ad Cæsarem, cum ex legis Mosæicæ præscripto Rex è fratrum & Israëlitarum cœtu deligendus esset. Licet autem vis illata fuisset huic legi ab Augusto, cum Herodem Iudæis imponeret, at profelytum saltem & religionis Iudæicæ mysteriis initiatum Regem dederat. Tertium est, summum imperium, quòd pleno jure in Iudæa Cæsar exercebat. Non enim Regem Iudæorum formulis legis Mosæicæ & judicii Synedrj adstrictum, sed Cæsarem Tiberius agebat, & eadem jurisdictione utebatur, qua in ceteris provinciis. Quare censu pensitatio quæ Cæsari fiebat, professio erat apertissima & Iudææ ad formulam provincie redacta, & summi imperij quo Cæsar potiebatur in Iudæos. Inspecto ergo numismate censu, *Reddere*, inquit Dominus, *quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo.* Quo oraculo non solum censu pensitatio confirmata est, sed generalibus verbis sancitum est imperium Cæsaris in Iudæam, & secretio duarum potestatum constituta; ita ut nec Pontifici nec magno Synedrj jus aliquod residuum fuerit in civilium & criminalium causarum majoris momenti discussione, nec Cæsari in cognitione rerum sacrarum, ut patet ex variis locis Novi Testamenti.

V I. Quare non est mirandum, si Christus, cum Rempublicam Christianam institueret, eam rationem secutus fuerit in potestatum divisione, quam verbis suis religiosè firmaverat. Petro namque & Ecclesiæ, non familiæ eriscundæ arbitrium, quòd à suo munere alienum esse ipsemet restatus fuerat, neque regiam dominationem, quæ Gentibus tantum competeret, quàmque Cæsari disertis verbis addixerat, sed ligandi solvendique animas pontifi-

Hilarius contra Conit. Censum capitum renouit, quem Christus, ne scandalum esset, exsoluit.

Samuel Petrus in 1. Var. c. 4. Appianus lib. 1. bell. civ. c. 14.

Hieron. Hierodiani, id est, milites Herodis.

Hieron. in cap. 17. Mat. Post Augustum Cæsarem Iudæa facta est tributaria, & ante capite censu servabatur.

Matth. 17.